

Сорокіна А.С.

аспірант кафедри менеджменту та бізнесу

Харківський національний економічний університет

УДК 005.92:004.63

АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У статті розглянуто складові елементи інформаційної сфери підприємства, як основного елементу сучасної інформаційної економіки. Складові розглянуто через призму економічних протиріч та положень системи управління підприємством.

Ключові слова: інформація, інформаційна сфера підприємства, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційні процеси, управління.

Аннотация. В статье рассмотрены составные элементы информационной сферы предприятия, как основного элемента современной информационной экономики. Составляющие рассмотрено через призму экономических противоречий и положений системы управления предприятием.

Ключевые слова: информация, информационная сфера предприятия, информационно-коммуникационные технологии, информационные процессы, управление.

Abstract. The article deals with the constituent elements of the information sphere of the enterprise as an essential element of modern information economy. Components considered in the light of the economic contradictions and the provisions of the enterprise management system.

Key words: information, information sphere of the enterprise, information and communication technology, information processes, management.

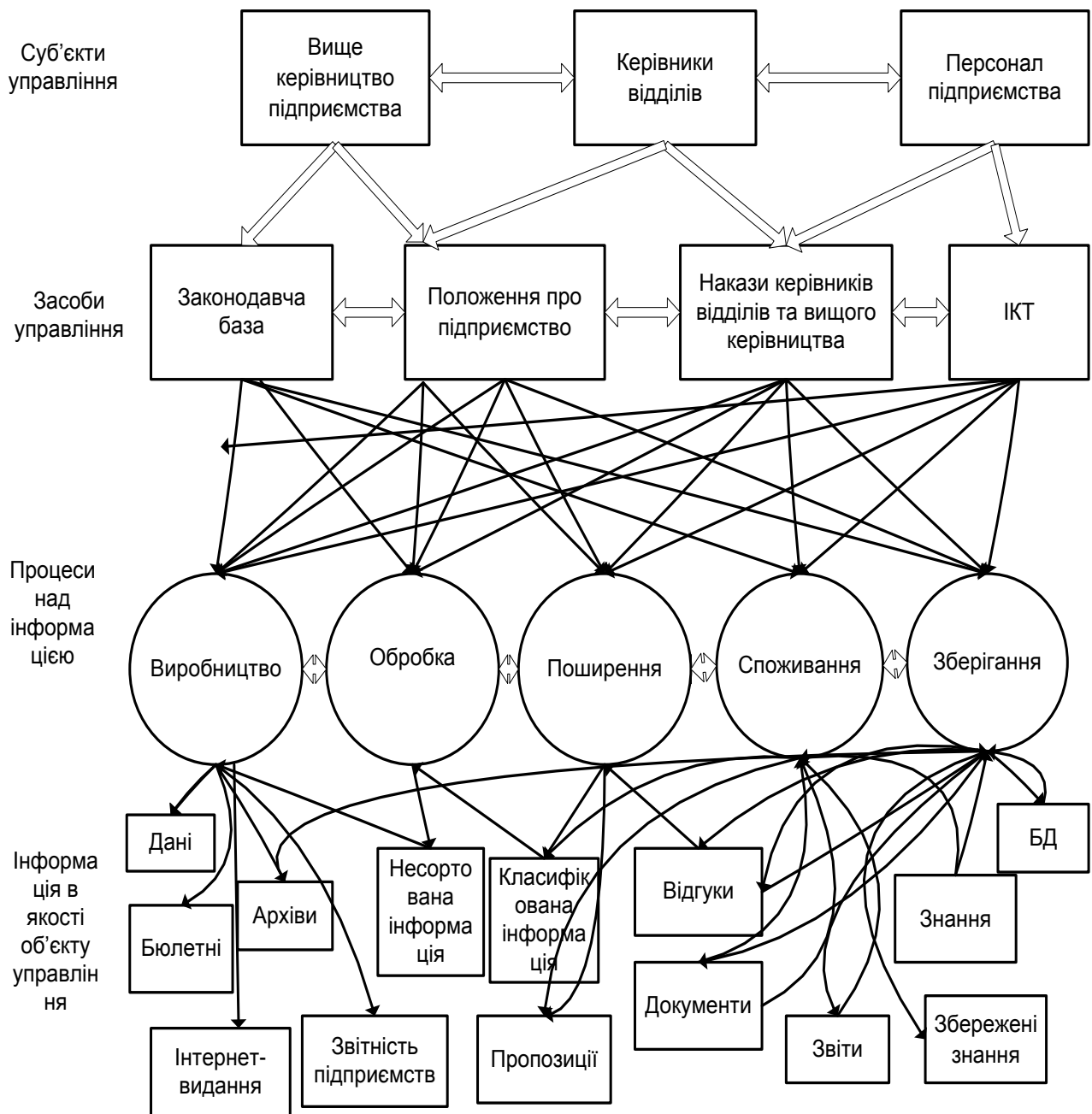
Сучасний етап розвитку економічного суспільства вимагає перегляду сталих законів, які не працюють в сучасних умовах. Швидка, актуальна та доступна інформація була потрібна менеджерам усіх часів, проте лише сьогодні вони мають можливість її отримувати. Але отримувати інформацію не є кінцевою метою діяльності українських підприємств, інформацію слід використати. Велика кількість

новостворених понять виникло із становленням інформаційної економіки, всі вони заслуговують особливої уваги з боку науковців та практиків управління. Проте у науковому колі немає єдиної думки про те, що собою являє інформаційна сфера підприємства, як один із ключових елементів управління на підприємстві в умовах інформаційної економіки та які її складові елементи.

Тому метою даної статті є теоретичний аналіз категоріального базису інформаційної сфери підприємства.

Згідно до підходу висвітленому в [5, 6] під інформаційною сферою підприємства розуміється сфера діяльності підприємства, що включає усі види діяльності з інформаційними об'єктами та суб'єкти, які здійснюють цю діяльність. А сукупність її складових елементів являє собою всі елементи, які пов'язані з процесами збору, обробкою, використання, розповсюдження та зберігання інформації.

Автором [2] наведено схему категоріального базису головний принцип котрої використано в даній роботі та додано положення про контур управління, як замкнутий ланцюг ланок системи управління, в котрій за допомогою прямого та зворотнього зв'язку поєднані суб'єкт та об'єкт управління [3].

Мал.1 Схема категоріального базису інформаційної сфери підприємства

Складові елементи категоріального базису інформаційної сфери підприємства являють собою конкретні об'єкти наукового аналізу та потребують детального розгляду.

Автором [2] сказано про те, що для кожного об'єкту існують специфічні види діяльності і процеси, через які вони реалізуються. Саме аналіз внутрішніх протиріч дозволяє встановити справжній характер процесів, які відбуваються та оцінити довгострокові тенденції.

Вище керівництво підприємства. Вид діяльності цього об'єкта характеризується тим, що саме він приймає найважливіші рішення в

інформаційній сфері підприємства: про форму власності підприємства, про продукцію чи послуги, про кінцевого споживача, вибір місії та стратегії підприємства, його позиціонування на ринкові та ін. Велика кількість економічних протиріч задають рух вищого керівництва у напрямку до ефективного функціонування. Прикладом є зміна законодавчої бази, невідповідність бажаних показників діяльності підприємства з існуючими, проблеми співпраці з зовнішнім середовищем та вирішення проблем внутрішнього характеру. Саме чітке позиціонування вищого керівництва, як вищої ланки управління, та підтримка вибраної стратегії в бурхливий розвиток інформаційної економіки є однією з основних задач діяльності вищого керівництва.

Керівники відділів. Діяльність пов'язана постійним інформаційним обміном з вищим керівництвом та працівниками підприємства. Протиріччя характеризуються процесами узгодженості наказів керівництва та швидким реагуванням працівників підприємства на накази з отриманням зворотнього зв'язку та донесення до керівництва. Керівники відділів разом з відділом забезпечують ефективне функціонування процесу обробки інформації за допомогою використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), беручи до уваги існуючі на підприємстві положення щодо даного процесу та накази. Саме керівники відділів грають невід'ємну роль під час розробки нового продукту, заміни устаткування та технологій та всіх інноваційних та інформаційних процесів на підприємстві забезпеченням ефективних комунікацій між керівництвом та працівниками шляхом швидкого реагування на швидкоплинні процеси на підприємстві та за його межами.

Персонал підприємства. Найбільш важливим елементом продуктивних сил і головним джерелом розвитку економіки є люди (трудовий потенціал), їх майстерність та мотивація до господарської діяльності [1]. Проте найбільша кількість протиріч пов'язана з даним об'єктом завдяки людському фактору: невідповідність у працівників знань, досвіду та компетенцій необхідним, протидія новим процесам на підприємстві, кількість котрих стрімко зростає у сучасному динамічному суспільстві. Персонал підприємства виконує най основні процеси на підприємстві за його операційною діяльністю. Саме правильно вмотивований та позитивно настроєний на плідну працю персонал необхідний підприємству сучасності, готовий до змін та динамічний, гнучкий він вимагає від підприємства відповідного ставлення для

навчання та підтримки своїх характеристик. Ці процеси неодмінно пов'язані з інформацією, яка є всередині підприємства та ззовні.

Законодавча база. В цьому об'єкті знаходиться всі закони, що є необхідними ефективного та безпечного протікання інформаційних процесів. Законодавча база сьогодення стоїть зараз на шляху кардинальних змін у своїй структурі під впливом становлення світової інформаційної економіки. Протиріччя виникають у відсутності відповідних законів регулювання інформаційних відносин в рамках однієї країни та врегулюванні взаємовідносин з іншими країнами. В Україні прийнято закон «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» [8]. При цьому, побудова інформаційного суспільства однозначно розуміється як підвищення конкурентоспроможності всієї країни, покращення якості життя населення, можливість збільшення темпів розвитку й переходу на передові економічні, торговельні, технологічні позиції. Цей закон був прийнятий з метою вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами [4]. Проте прийняття закону вимагає його впровадження та підтримки з боку суспільства та підприємств України.

Положення про підприємство. Термін «положення» означає кодифікований нормативно-правовий акт, що визначає основні правила організації та діяльності державних органів, структурних підрозділів органу, а також установ, організацій і підприємств (філій), що їм підпорядковуються. [7]. Це об'єкт дослідження вимагає постійного перегляду та доповнення з боку вищого керівництва підприємства. Розвиток електронної комерції спричиняє виникнення протиріч в процесах купівлі-продажу на підприємстві, також вимагають перегляду накази, що пов'язані з пацею робітників, інформаційною безпекою. Зокрема важливе місце займає положення про комерційну таємницю на підприємстві у якому особливе місце займає пункт про порядок віднесення інформації до комерційної та її захист з боку підприємства.

ІКТ. Цей елемент вимагає складної підготовки, великих початкових матеріальних витрат, його втілення має складний процес створення математичного забезпечення, формування інформаційних потоків та особливого підходу до підготовки спеціалістів [7] і це є економічними

протиріччями даного елемента. ІКТ є неодмінним атрибутом процесів, що пов'язані з інформацією на підприємстві, тому підприємству необхідно постійно слідкувати за новинками в області ІКТ, за відповідністю можливостей ІКТ на підприємстві та розробці методик в області управління ІКТ. Саме рівень ІКТ на підприємстві забезпечує його динамізм, гнучкість та ефективність.

Інформаційна сфера підприємства це складна система понять та взаємозв'язків між поняттями яка швидко змінюється, відновлюється та є динамічною. Складові елементи інформаційної сфери підприємства змінюються кожен час, проте підприємство сьогодення має обрати чітку політику управління інформаційної сфери підприємства, що дозволить сформувати стратегію розвитку підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наукова бібліотека «Буковина» <http://buklib.net/>
2. Пономаренко В. С. Стратегічне управління підприємством: Монографія. — Харків: Основа, 1999. — 620 с.
3. Поршнева А.Г. Управление организацией: Энциклопедический словарь / Под ред. А. Г. Поршнева и др. — М.: ИНФРА-М, 2001- 822 с.
4. Портал знань <http://www.znannya.org/>
5. Пушкар О.І., Сорокіна А.С. Інформаційні процеси, як складовий елемент інформаційної сфери підприємства (у друці)
6. Сорокіна А.С. Сутність категорії «інформаційна сфера підприємства» Проблеми та шляхи вдосконалення економічного механізму підприємницької діяльності, Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції. — Харків: Вид-во: ХНЕУ № 8. - 2009. - С. 78-79
7. <http://uk.wikipedia.org/>
8. <http://zakon.rada.gov.ua/>

